

Zaadoptuj rzekę 2007

W 2007 roku Powiatowe Centrum Ekologiczne w ramach Programu „Promocji Segregacji Odpadów i Ochrony Środowiska w Powiecie Limanowskim” włączyło się w projekt „Zaadoptuj rzekę”.

W edycji 2007 na podstawie zgłoszonych szkół w projekcie „Zaadoptuj rzekę” wzięło udział **429 dzieci i 12 szkół**, zaadoptowano w tym roku potoki: **Łukowica, Wilkowisko, Słomka, Szklanówka, Mszanka, Sowlina, Czarny Potok, Kamionka, Starowiejski, Chyszowianka, i rzeka Łososina.**

ETAP I

Pierwszym etapem była konferencja zorganizowana 13.04.2007 r. w Starostwie Powiatowym w Limanowej, w której udział wzięli nauczyciele szkół podstawowych, gimnazjalnych oraz ponadgimnazjalnych, jak również zaproszeni opiekunowie kółek przyrodniczych, pracownicy Kół Wędkarskich z Powiatu Limanowskiego, RZGW i wszyscy zainteresowani wzięciem udziału w tej akcji. Na konferencję zaproszeni byli pracownicy Klubu Gaja z Wilkowic, którzy wprowadzili w temat zaproszonych nauczycieli i opiekunów młodzieży.

Konferencje rozpoczął, witając wszystkich zaproszonych gości Pan Jan Puchała Starosta Limanowski, przedstawiając możliwości szerokiego dofinansowania działań na rzecz ochrony środowiska oraz dyrektor Wydziału Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Pani Anna Fabia.

Konferencję poprowadził Pan Jacek Bożek prezes Klubu Gaja z Wilkowic przedstawiając główne założenia i cele realizacji projektu „Zaadoptuj rzekę”, promującego czystość wód.

„Dzięki realizacji tego projektu chcemy zachęcić młodzież szkolną do zaopiekowania się najbliższą rzeką, potokiem, strumykiem czy jeziorkiem” mówił prezes klubu. Na spotkaniu zostały rozdane materiały edukacyjne, oraz karty zgłoszeniowe. Konferencja ogłoszona była na tablicy ogłoszeń, stronie internetowej oraz prasie.

W związku z tym, że wody płynące są własnością Skarbu Państwa, każdy może z niej korzystać do zaspokojenia swoich potrzeb. Mimo, że szereg instytucji posiada prawa właścicielskie w stosunku do wód, to w praktyce nikt o te wody nie dba i nie odpowiada za ich stan. Dlatego też rzeki i potoki stają się zaniedbane i zaśmiecone. Celem akcji „Zaadoptuj rzekę” jest zainspirowanie młodzieży, wychowawców,

grup i instytucji do podejmowania lokalnych działań mających na celu poprawę jakości wód, ochrony wód przed zanieczyszczeniami oraz propagowanie racjonalnego wykorzystania zasobów wodnych.

Nasz teren obfity jest w ciek wodne, a ich górski charakter sprawia, że są w miarę czyste.

Dlatego też główne działania będą skierowane na czuwanie nad czystością brzegów rzek czy potoków oraz wykrywanie dzikich wysypisk czy miejsc wpuszczania do wód nieczyszczonych ścieków.

W myśl zapisu Unijnej Ramowej Dyrektywy Wodnej „...woda nie jest produktem handlowym takim jak każdy inny, ale raczej dziedzicznym dobrem, które musi być chronione, bronię i traktowane jako takie...” Polska zobligowana jest do podjęcia szeregu pilnych działań mających na celu m.in. osiągnięcie dobrego stanu wód do roku 2015 oraz zaangażowanie w te działania społeczeństwo oraz użytkowników wody.

Poprzez realizację projektu chcemy uświadomić społeczeństwu jak wielką wagę stanowi czystość wód już u ich źródła. Obserwacja rzek i dbanie o ich brzeg wzbudzi ciekawość i chęć pozostawienia za sobą przyrody w takim stanie jakim ją zastaliśmy.

Udział młodzieży w programie będzie miało na celu;

- sprzątnięcie wybranej rzeki i jej brzegów / dostarczenie przez PCE worków i rękawic/
- zdobywanie wiedzy na jej temat
- lekcje tematyczne dotyczące ochrony wód
- badanie terenowe jakości wody / wykorzystanie teczki ekobadacza/
- poznawanie roślinności i zwierząt w rzekach i nad jej brzegami
- zajęcia plastyczne, konkursy fotograficzne /wystawa prac/

ETAP II

Na podstawie odesłanych kart zgłoszeniowych powstała lista szkół biorących udział w akcji „Zaadoptuj rzekę”. Następnie przez PCE został utworzony grafik wyjazdów do szkół z prelekcjami oraz z teczką ekobadacza.

ETAP III

Pracownik PCE podczas wyjazdów do szkół przeprowadzał lekcje, które dzieliły się na dwie 45 minutowe części. Pierwsza z nich dotyczyła przedstawienia ogólnych pojęć ekologicznych oraz zagadnień związanych z utrzymaniem czystości wód oraz segregacją śmieci. Druga odbywała się w terenie przy zaadoptowanym potoku lub rzece i polegała na przeprowadzeniu badań wody przy wykorzystaniu walizki ekobadacza. Została między innymi określona ilość fosforanów (PO_4), azotanów (NO_3), amonu (NH_4), azotynów (NO_2) w wodzie, jej twardość oraz pH.

Teczka ekobadacza jest na wyposażeniu PCE i służy do edukacyjnych badań terenowych.

Celem tych badań było poznanie natury, a następnie określenie stanu środowiska naturalnego na objętym przez szkołę terenie wokół rzeki.

ETAP IV

Kolejny etap służył do zebrania materiału zdjęciowego, oraz raportów jak przebiegała akcja. Wyciągnięte przez młodzież wnioski. Tutaj główną rolę odgrywali będą nauczyciele oraz opiekunowie młodzieży. Liczyliśmy również na pomysły ze strony pedagogów, którzy zachęcali młodzież do brania udziału w szkolnych konkursach na temat projektu np. konkursy fotograficzne, plastyczne itp.

W tym czasie w PCE powstało 2000 egz ulotek promujących

adopcję rzek oraz mapa cieków wodnych. Jej autorem jest Marek Kłodnicki. Zamieszczamy na potoki i rzeki, które zostały zaadoptowane przez szkoły biorące udział w projekcie.

ETAP V

[Na konferencji został ogłoszony również konkurs w ramach tego projektu. Szkoła która zdaniem powołanej Komisji Konkursowej](#)

odznaczy się największą aktywnością w akcji „Zaadoptuj rzekę” zostanie nagrodzona ufundowaniem wycieczki do Wilkowic i Stryszowa.

Sprawozdania ze szkół:

Szkoła Podstawowa w Łukowicy

Uczniowie Szkoły Podstawowej w Łukowicy (powiat limanowski) w dniu 13.04.2007 przyłączyli się do programu Klubu Gaja „Zaadoptuj rzekę”. W akcję zaangażowali się głównie uczniowie klasy IV oraz członkowie Szkolnego Koła Ekologicznego z klasy VI.

Przebieg działań obejmować będzie następujące zadania:

- zapoznanie uczestników z programem działań, przygotowanie okolicznościowej gazetki
- zdobywanie wiadomości na temat lokalnej rzeki /wizyta w UG Łukowica-rozmowa z przedstawicielami samorządu odpowiedzialnych za ochronę środowiska w gminie/
- oczyszczanie rzek – spacer brzegami potoku (zbieranie śmieci) ,wycieczki rowerowe do dwóch oczyszczalni ścieków (Łukowica, Świdnik) oraz na wysypisko śmieci
- przygotowanie pisemnej odezwy do mieszkańców gminy

- Łukowica w sprawie zadbania o brzegi i doliny potoku
- badanie fizykochemiczne wody w potoku i sformułowanie wniosków
 - poznanie flory i fauny naszego potoku /wykonanie zdjęć oraz zielników/
 - wykonanie planu przepływu potoku od źródła do ujścia
 - prowadzenie konkursów fotograficznych, plastycznych, na najciekawszy wiersz, fraszkę, hasło o potoku

Prace nad „adopcją” rzeki będą trwały 3 miesiące . Uczestnicy koła zobowiązali się czynnie uczestniczyć w zaplanowanych zajęciach.

Potok Łukowica bierze początek ze stoków góry Okowaniec (807m) w Beskidzie Wyspowym. Spływające po pochyłościach strugi wody łączą się ze sobą i w pobliżu wsi Roztoka tworzy się strumień. Początkowo płynie wartko w twardych piaskowych korytach, przybywa coraz więcej wody, koryto staje się głębsze i szersze. W naszej miejscowości Łukowica rzeka płynie wolniej jest w środkowym biegu, tworzy łagodne łuki, powstają gdzieś tam płytkie mielizny, na wodospadach widać coraz mniej wody, pokazują się glony. W dolinie potoku są osiedla mieszkaniowe, gospodarskie, niejednokrotnie niszczone podczas powodzi. Dla ochrony brzegów zbudowano wały kamieniste oraz posadzono drzewa i krzewy. W ostatnim odcinku potok jest nieco szerszy, płynie wolno i we wsi Świdnik uchodzi do rzeki Słomki (jako prawostronny jej dopływ), która bierze swój początek ze stoków góry Jabłoniec (624m). Potok Łukowica leży w dolinie otaczają go góry, od zachodu Szkiełek (749m), od północy Pepówka (774m). Długość potoku w przybliżeniu to 10-11 km.

W dniu 26.04.2007 zaprosiliśmy do naszej szkoły pracownika Powiatowego Centrum Ekologicznego z Limanowej, który zapoznał nas z zagadnieniami związanymi z utrzymaniem czystości wód, segregacją śmieci oraz odbyliśmy zajęcia w terenie przy zaadoptowanym potoku w celu przeprowadzenia badań wody.

Wszyscy byliśmy zainteresowani „teczką ekobadacza”, w której

mieściły się odczynniki chemiczne do pomiaru jakości wody. Na wstępie usłyszeliśmy krótkie wskazówki na temat bezpiecznego zachowania się nad wodą, jak bezpiecznie korzystać z odczynników chemicznych a następnie dokonywaliśmy praktycznych pomiarów. Każdy z nas miał możliwość wykonania pomiarów, które skrupulatnie zapisywaliśmy.

A oto wyniki :

- Zawartość azotanów N03 ok. 0 mg/l
- Zawartość azotynów N02 > = 0,2 mg/l
- Obecność fosforanów P04 ok. 0-0,5 mg/l
- Obecność amonu NH4 ok. 0,1 mg/l
- Odczyn wody pH – zasadowy ok. 9
- Twardość wody ponad 12 stopni niemieckich – bardzo duża

Badania jakości wody wskazały, że stopień zanieczyszczenia wody naszego potoku jest nieduży. Woda jest dość czysta (II>III klasa czystości wód). Nie nadaje się do picia i do użytku domowego ale może być wykorzystywana w gospodarce zwierząt. Jest bez zapachu, lub zapach słabo ziemisty. Dno potoku na prądzie jest czyste, w wodzie stojącej pokryte cienką warstwą szaro brunatnego mułu pokryty płatami glonów. Typowe organizmy zwierzęce to pijawki, larwy muchówek, pluskwiaków z większych to raki, żaby, dzikie kaczki: brak jest jętek i chruścików.

Woda w rzece jest płytka, temperatura 10°C -11°C płynie wolno, pochodzi ze stoków gór. Zanieczyszczenia jedynie stałe pozostawiane przez przechodniów typu puszki, papiery, worki foliowe szkło.

Dlatego też za porozumieniem dyrekcji szkoły, Urzędu Gminy, rodziców uczestniczymy w akcji „Sprzątanie rzeki”

O następnych działaniach będziemy informować na bieżąco.

Apel do mieszkańców Gminy Łukowica

W związku ze zbliżającym się okresem letnim Urząd Gminy oraz

wypływają jeszcze inne trzy: potok Bednarki, Potok bez nazwy, Potok Owsianka).

Zatrzymano się również przy gazetce na temat „Zaadoptuj rzekę” wykonanej według pomysłu i głównego twórcy Joanny Kordeczki oraz Iwony Pała, Marii Kawuła, Agaty Kowalczyk.

Kolejnym etapem były prace terenowe nad potokiem, gdzie dzieci określały zawartość substancji fizykochemicznych w wodzie, jak również poznawały otaczającą przyrodę. Porównano te wyniki z dopuszczalnymi normami. Rozdano również worki i rękawice foliowe do zbierania śmieci wokół brzegów potoku. W szkole na koniec pokazano prezentację multimedialną nt. czystości wód oraz sposobów jej oszczędzania i ograniczenia dostających się zanieczyszczeń.

Szkoła Podstawowa w Ujanowicach

14 maja 2007 roku w Szkole Podstawowej w Ujanowicach przeprowadzono prelekcje na temat projektu „Zaadoptuj rzekę”. Nad rzeką Łososina o numerze 990, która wpada do Dunajca przeprowadzono badania nad zawartością związków fizykochemicznych. W zajęciach uczestniczyła klasa czwarta wraz z opiekunem. Następnie w klasie omówiono wyniki i porównano je z dopuszczalnymi normami. Omawiano problemy jak można zaoszczędzić wody na zwykłych czynnościach codziennych.

Przedstawiono problem, małej ilości wody w Polsce na tle innych krajów europejskich.

W zeszytach dzieci można znaleźć takie wysunki jak np. u **Krzysia Dziedzica** powyżej.

Szkoła Podstawowa nr 1 w Przyszowej

15 maja 2007 odbyło się spotkanie z klasą czwartą w Szkole Podstawowej nr 1 w Przyszowej. Klasa ta zaadoptowała potok górski o numerze 748 o nazwie Słomka. Została przeprowadzona analiza wody, oraz pokaz multimedialny nt. rzek i wód w Powiecie oraz całej Polsce. Wyniki analiz oraz raport z tego dnia zostanie przedstawiony na łamach strony po sporządzeniu przez dzieci uczestniczące w projekcie.

Szkoła Podstawowa nr 2 w Mszanie Dolnej

23 maja 2007 roku odbyły się prelekcje w Szkole Podstawowej Nr

2 W Mszanie Dolnej zaadoptowano potok Szklanówkę. Wykonano wraz z młodzieżą badania fizykochemiczne wody oraz rozmawiano na tematy związane z metodami oszczędzania wody. W projekcie wzięło udział 21 osób z klasy VI c. Szczegółowy raport oraz wyniki badań będą zamieszczone po przesłaniu przez uczniów klasy.

Gimnazjum w Jurkowie

Gimnazjum w Ujanowicach

24 maja 2007 roku odbyły się prelekcje w Gimnazjum w Ujanowicach. Tym razem udział w projekcie wzięli dzieci z kółka przyrodniczego działającego w tej szkole. Badania wody przeprowadzono w terenie. Wyniki będą umieszczone w raporcie końcowym na stronie internetowej. Kółko przyrodnicze zaadoptowało rzekę Łososińską na wysokości 14+400 km.

Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Mszanie Dolnej

5 czerwca 2007 roku odbyły się kolejne prelekcje związane z projektem „Zaadoptuj rzekę”. Tym razem trafiliśmy do Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Mszanie Dolnej, w którym mieści się technikum hotelarskie. Klasa Ia wraz z opiekunem Panem Wiesławem Kuczajem. Przez 32 osoby został zaadoptowany brzeg Mszanki na wysokości szkoły. Prelekcje odbyły się w szkole. Została przebadana woda pod względem zawartości właściwości fizykochemicznych, oraz rozmawiano na temat w jaki sposób można zaoszczędzić wodę na poziomie gospodarstwa domowego. Szczegółowy raport zostanie zamieszczony na stronie www do 30 września br.

Zespół Szkół Nr 1 w Limanowej

13 czerwca 2007r. Powiatowe Centrum Ekologiczne zorganizowało spotkanie Jana Puchały Starosty Limanowskiego , Franciszka Dziedziny Wicestarosty, Anny Fabia Dyrektora Wydziału Ochrony Środowiska oraz Eugeniusza Bogacza –Dyrektora Szkoły z młodzieżą Zespołu Szkół Nr.1 w Limanowej.

Celem spotkania była realizacja przez młodzież szkoły projektu

edukacyjnego, promującego czystość wód rzek i potoków pn. „Zaadoptuj rzekę”. Projekt ten jest ogólnopolską akcją prowadzoną przez organizację ekologiczną „Klub Gaja”, w realizację którego włączył się powiat limanowski w ramach realizowanego przez Powiatowe Centrum Ekologiczne działające w Starostwie Powiatowym, programu „Promocja segregacji odpadów w Powiecie limanowskim”.

Pan Starosta wraz z towarzyszącymi osobami oraz młodzieżą za pomocą teczki ekobadacza przeprowadzili badania właściwości fizykochemicznych wody w potoku Sowlina. Starosta rozmawiał z młodzieżą na temat jakości wody w naszym powiecie oraz przedstawił jaką ważną rolę spełnia woda w naszym życiu. Następnie odczytano referaty przygotowane przez młodzież związane tematycznie z wodą.

Gimnazjum w Słopnicach

8 czerwca 2007 roku Powiatowe Centrum Ekologiczne odwiedziło Gimnazjum im. Adama Mickiewicza w Słopnicach w ramach projektu „Zaadoptuj rzekę”. Ponad 30 dzieci zaadoptowały potok Czarna rzeka w Słopnicach. Wraz z opiekunem Panem Markiem Kłodnickim podzielono obszar na kilka sektorów. Przez okres wakacji każdy w swoim sektorze ma się opiekować potokiem. We wrześniu zostaną zestawione sprawozdania z sektorów w jedną całość. Woda w potoku została przebadana pod względem właściwości fizykochemicznych, oraz omówiono rolę, jaką woda, spełnia w życiu człowieka.

Szkoła Podstawowa w Kamionce

Szkoła Podstawowa w Starej Wsi

Szkoła Podstawowa w Chyszówkach

